KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5. Toukokuu. | TOIMITTAJAT: JOHN SUNDBERG Vastaava. HUUGO NYBERG Toim. sihteeri. | 20:s vuosik. 1915.

— *Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa.* — *Hinta 1 mk. 50 penniä koko vuodelta.* —

„Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi!"

Olettehan lukeneet raamatunkertomuksen Siinain vuorelta, missä Jumala antoi lakinsa ihmisille. Se oli juhlallinen hetki, kun Herra ilmoitti itsensä ja samalla myöskin otti suojellakseen meitä heikkoja ihmisiä hengen, ruumiin ja tavaran puolesta. Mutta vielä enemmän. Hän otti suojellaksensa meidän maallisen kunniammekin eli hyvän maineemme. On varsin suuriarvoista, että meillä on hyvä maine. Se on maallisesta omaisuudestamme parhainta, tärkeintä. On hyvin surullista, kun moni kuuromykkä sen kevytmielisesti ja tahallaan turmelee ja saattaa itselleen huonon maineen.

Mutta kun Jumala sanoo: *„älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi"* niin ei hän tarkoita sitä, mitä me teemme itsellemme, vaan sitä, mitä me teemme toisille ihmisille. Maailmassa on hyvin tavallista, että ihmiset mielellään puhuvat *pahaa* toisistansa eli panettelevat toisiansa. Jos lähimmäisellämme on joku vika, eli jos hän on syyllinen, niin hänen syyllisyyttään levitetään miehestä mieheen ja suurennellaan, eli valheella lisätään asia pahemmaksi. Mutta väärä todistus eli pahan puhuminen tapahtuu usein vihasta, kateudesta tahi ajattelemattomuudesta aivan syyttömistä ihmisistä.

Kuuromykätkin tekevät paljon *vääryyttä* siinä suhteessa toisilleen ja turmelevat toveriensa hyvän maineen. Edessä he ovat olevinaan hyviä ystäviä, mutta takana puhuvat katkerinta pahaa. Kerron erään esimerkin.

Paikkakunnalle muutti eräs kuuromykkänainen. Hän oli tavallista lahjakkaampi ja rohkea luonteeltaan. Reippaasti esiintyi hän kuuromykkäinyhdistyksessä pitäen esitelmiä, lausuen suoraan ajatuksensa ja koitti laajentaa tovereittensa ajatusmaailmaa. Paikkakunnan kuuromykkänaisten henkinen kohottaminen oli hänen sydämensä asiana. Mutta sepä synnytti kateutta toisissa, kun huomasivat hänet itseänsä etevämmäksi. Pian alkoi hänestä liikkua juoruja (=panetteluja) mitä pahimpia. Eräänä päivänä tuli yksi hänen tovereitaan luokseni ja sanoi: »Maija on huono tyttö ja jumalankieltäjä». Aloin kysellä, mistä hän oli sen kuullut, ja millä syyllä Maijasta sellaista sanottiin. Kertoja itse ei tietänyt mitään, vaan toiset kuuromykät olivat niin sanoneet. Kertoja, vaikka ei mitään tietänyt, levitti *väärää todistusta* lähimmäisestään. Olen vakuutettu, että juttu oli kateuden synnyttämä. Voisin kertoa montakin esimerkkiä.

Kuuromykät ovat usein niin kovin yksinäisiä maailmassa. He niin vähän voivat ottaa osaa kuulevien ihmisten rientoihin ja elämään. Heidän täytyy hakea toistensa seuraa, voidakseen vaihtaa ajatuksiaan ja ilmaista tunteitaan. Kuuromykkien on oltava ystäviä keskenään. Ei ole oikein, että he epäluulolla ja kateudella katselevat toisiansa ja sillätavalla saavat aikaan riitaa ja katkeruutta keskuudessaan. »Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi», vaan koita ajatella hänestä hyvää. Silloin täytät taivaallisen isän tahtoa. Silloin ilolla tapaat tovereitasi ja rauha pysyy yhdistyksissä.

H. A. J.

Laina Järvinen.

Mikkelin kuuromykkäinkoulun opettajatar, neiti *Laina Järvinen* täytti 50 vuotta viime huhtikuun 10 päivänä. Laina-neiti syntyi Jyväskylässä. Hänen isänsä oli siellä rovastina ja Seminaarin lehtorina. Laina-neiti on läpikäynyt Jyväskylän tyttökoulun ja seminaarin. Sitten hän pääsi kansakoulunopettajaksi Mikkelin kaupunkiin. Samaan aikaan perustettiin kuuromykkäinkoulu Mikkeliin. Laina-neiti näki pieniä kuuromykkäoppilaita Mikkelissä. Hän rupesi ajattelemaan heitä ja tahtoi tulla kuuromykkäinopettajaksi. Hän meni kuuromykkäinkoululle katsomaan opetusta ja muutamien vuosien perästä oli hän valmis kuuromykkäin opettaja. Hän sai sitten vakituisen käsityöopettajan paikan Mikkelin kuuromykkäin koulussa ja on taidolla ja innolla hoitanut virkaansa jo noin 15 vuotta. Tyttöjen käsityö-huone on Lainaneidin oma valtakunta. Siellä on liikettä ja elämää käsityötunnilla. Neulat pistelevät pisteitä kankaisiin, sukkapuikot vilisevät tyttöjen sormissa, luomapuut pyörivät, sukkulat suhisevat, kangaspuut ovat työssä, sakset kalisevat, piirustuskynät piirtävät malleja. Ahkerien oppilaitten keskellä liikkuu Laina-neiti neuvomassa, purkamassa, ratkomassa, katkenneita kankaan loimia sitomassa, opettamassa ja auttamassa. Kun sitten tutkintopäivä tulee kevätlukukauden lopussa, niin ovat pöydät täynnä kauniita kankaita, peittoja, uutimia, sukkia, paitoja, housuja ja pölyliinoja y. m. aistikkaita käsitöitä. Ihmiset katselevat ja ostavat niitä mielellään ja sanovat: »nämä ovat hyvin tehdyt».

Laina Järvinen.

Mutta Laina-neiti opettaa muitakin aineita. Hän on opettanut oppilaille laskentoa, kaunokirjoitusta, uskontoa y. m. Laina-neiti opettaa mielellään uskontoa kuuromykille, sillä hän tahtoo itse totella ja rakastaa Jumalaa. Kaunokirjoituksen opetuksen hän on myös tahtonut tehdä selväksi ja hauskaksi kuuromykille. Viime vuonna toimitti hän painosta erityisen kaunokirjoitusjärjestelmänsä kuuromykkiä varten. Laina-neiti tahtoo osanotolla seurata entisten oppilaittensa ja vanhempien kuuromykkien elämää ja kehitystä. Kuuromykkäin Lehtikin on hänelle kiitollisuuden velassa sarjasta pieniä uskonnollisia kirjoituksia, jotka viime vuonna julkaistiin lehdessämme. Pyydämme lausua neiti Laina Järviselle parhaimmat onnittelumme! Toivotamme hänelle paljon voimaa ja harrastusta työhön nuorempien ja vanhempien kuuromykkien hyväksi.

Laina Järvinen oppilaittensa kanssa.

—•—

Mikkelin kirje.

Sisältö: Uurreastiakurssit Otavassa. Heimarin puutarha- ja talouskoulu. Kuuromykkä metsästäjä nahkojen kaupalla.

Uurreastioiksi kutsutaan saavia, pyttyjä, voipankia, haarikoita y. m. sellaisia puuastioita. Yksi ja toinen osaa tehdä saavin tai pytyn, mutta harva osaa sitä tehdä hyvää. Kotiteollisuus on eri tavalla kehittynyt eri pitäjissä. Rantasalmen pitäjässä esimerkiksi osataan tehdä parempia rukkasia, sorvatuita tuoleja ja piippuja kuin monessa muussa pitäjässä. Säkkijärvellä taas eräässä kylässä osataan valmistaa kenties paraita uurreastioita koko maassamme. On erittäin hyödyllistä osata tehdä vahvoja ja siistejä uurreastioita, sillä niitä ihmiset aina tarvitsevat ja ostavat mielellään. Niistä saa hyvän hinnan; niiden teolla voi elättää itsensä.

Mikkelin pitäjän ja myöskin toisten lähipitäjien miehet ovat huonoja uurreastioiden tekijöitä. Harvat osaavat tehdä sellaisia huonojakaan. He tekevät niistä rumia ja raskaita. Mikkelin kotiteollisuusyhdistys tahtoi sentähden ruveta Mikkelin y. m. lähipitäjien miehille opettamaan uurreastiain tekoa. Säkkijärveltä pyydettiin opettajaksi taitava tekijä. Ja viime helmikuun 1 p:nä alkoivat Otavassa Mikkelin lähellä uurreastiakurssit, jotka kestävät kolme kuukautta. Iso tupa on työhuoneena, jossa nuoret miehet työskentelevät ja valmistavat uurreastioita aamusta iltaan. Mikkelin piirin kuuromykkäin auttajayhdistys on kustantanut kursseihin piiristään kuuromykkä *Vilho Hämäläisen* Mäntyharjun pitäjästä. Puheellaan on hän tullut hyvin toimeen opettajansa ja kuulevien työtovereittensa kanssa. Työssään on hän myös hyvin edistynyt. Puhtaimmat ja parhaiten tehdyt astiat, jotka kursseilta Mikkelin markkinoille oli tuotu myytäviksi, olivat Vilhon tekemiä, kertoi opettaja. Ensiksi menivätkin ne kaupaksi. Kauniita olivat saavit, pesupunkat, voipytyt, pystyssä seisovat jalalliset kaljatynnyrit, haarikat y. m. Osa esineistä oli valmistettu männystä, osa katajasta. Tällainen kuuromykän edistys on hyvänä esimerkkinä siitä, että kuuromykät niin erittäin hyvin, kun vain tahtoa on, kykenevät harjoittamaan käytännöllisen työn oppimista yhdessä kuulevien kanssa. Siihen on pyrittäväkin. Uurreastiatyöllä Vilho varmaan voi elättää itsensä, sillä hänenkään kotipitäjässään ei osata tehdä hyviä uurreastioita. Myöskin Mikkelin kotiteollisuusyhdistysken kauppaan voi hän niitä lähettää myytäväksi.

Erään toisenkin kuuromykän piiristään koetti auttajayhdistys kursseihin kustantaa. Mielellään olisi hän tullutkin, mutta vanhemmat eivät laskeneet vaikka heillä ei olisi ollut siitä mitään kuluja. Sanoivat vaan: »jos Antero Juhana oppii ammatin, niin lähtee pois torpasta maailmaan.» Vanhemmille kyllä selitettiin, että hänelle halutaan opettaa uurreastiain tekoa, jolla pitkinä talvi-iltoina voisi torppaan saada lisäansiota, mutta siitä huolimatta eivät häntä päästäneet. Surullisena jäi Anterus Juhana pitkiä talvi-iltoja ristissä käsin viettämään.

*

Huhtikuun 7 p:nä alkoi uusi kurssi Heimarin puutarha- ja talouskoulussa. Oppilaita tänä vuotena kalliin ajan tähden on ainoastaan 15, joista 4 kuurojenkoulun käynyttä, nimittäin:

Tekla Heikkilä, itsellisen tytär Orivedeltä, käynyt Oulun kuurojenkoulun, suorittaa itse koulumaksunsa;

Fanny Marjaniemi, taloll. pojan tytär Hailuodosta, käynyt Mikkelin kuurojenkoulun, saa avustusta Mikkelin piirin kuurom. auttajayhdistykseltä;

Pauliina Säisä, taloll. tytär Iisalmelta, käynyt Kuopion kuurojenkoulun, koulussa omilla varoillaan; ja

Saara Maria Taskinen, taloll. tytär Nilsiästä, käynyt Kuopion kuurojenkoulun, niinikään koulussa omilla varoillaan.

Tämän koulun tarkoitus on opettaa naisille puutarhan-, talouden- ja pienten kotieläinten: kanojen, mehiläisten ja kaniinien hoitoa niin paljon kuin he sitä kodissaan tahi palveluksessaan tulevat tarvitsemaan; samalla koetetaan herättää harrastusta puhtauteen ja järjestykseen kodissa.

Puutarhassa työskentelevät oppilaat suurimman osan kesästä. Siellä he saavat oppia kaikenlaisten ruokakasvien kasvattamista, hedelmäpuitten ja marjapensaiden hoitoa, kukkien kasvattamista, taimien ja kurkkujen hoitoa lavoissa, kasvihuoneessa ja avomaalla, olkimattojen tekoa y. m. Puutarhassa on jokaisella oppilaalla hoidettavana oma maa-alueensa, sisältäen kaikenlaatuisia kasveja.

Keittiössä työskentelevät oppilaat vuorotellen 4 päivää kerrallaan ja valmistavat ruuan opettajille ja oppilaille. Ruoka on etupäässä kasveista valmistettua, etenkin niistä, joita kasvatetaan koululla. Pääasiassa käytetään sellaisia aineita, joita oppilailla kodeissaankin on tilaisuutta käyttää. Ruoka on siis yksinkertaista ja halpaa, mutta kuitenkin ravitsevaa ja maukasta. Talousopetukseen kuuluu myös kaikenlaisen leivän leipominen, sahdin teko, pöydän kattaminen ja tarjoilu, astiain peso ja siivous, pyykin peso ja mankeloiminen. Myöskin säilykkeitten laittoa neuvotaan, samoin vihanneksien keittämistä, kuivaamista ja suolaamista j. n. e.

Kanojen, mehiläisten ja kaniinien hoidossa ja ruokinnassa annetaan tarpeellisia käytännöl-

lisiä neuvoja. Mitä kaniininhoitoon tulee, niin se on alkanut vähitellen meidänkin maassamme tulla tunnetuksi. Kaniininhoidon tuotteet ovat: nahka ja liha. Kaniinin nahka on jotenkin paksu ja sitkeä. Karva on tiheä ja pehmeä ja sitä on helppo värjätä eri väriseksi. Sentähden nahkat kelpaavat erittäin hyvin turkiksiksi. Meidän kylmässä ilmanalassamme kasvaa kaniinin karva pitemmäksi ja tiheämmäksi kuin etelämaissa. Sentähden maksetaan nahkoista parempi hintakin. Liha on valkoista, maukasta ja ravitsevaa. On laskettu, että 10—12 kaniinin ja niiden poikasten hoidosta voi vuodessa ansaita 500 mk. Mutta vaikka voitto olisi puoletkin edellämainitusta summasta, niin sittenkin kannattaa kaniininhoito, sillä vähän siinä on työtä.

Menestystä ja onnea toivotamme Heimarin tytöille.

*

Viime markkinoilla kävi täällä taloll. poika *Hjalmar Penttinen* Juvalta, tuo tunnettu kuuromykkämetsästäjä, josta ennen on tässä lehdessä mainittu. Hänellä oli muassaan joukko eri metsäeläinten nahkoja. Niillä hän sai myydessään 50 mk. 25 p. Hyvä esimerkki siitä, miten ahkeran ja neuvokkaan työ palkitaan.

Mikkelissä, huhtikuulla 1915.

E. J. P.

Matkakirje.

Saatuani tiedon, että pastorimme Nyman saapuu Kannukseen ja että Toholammin kuuromykät oikein miehissä nyt menevät sinne, päätin minäkin olla mukana. Koska itse olen huono »hevosmies» pyysin eräältä toveriltani kyytiä ja sainkin. Pelkäsin, ett'ei kyytipoika malta koko päivää minua odottaa, vaan hätyyttelee pian takasin. —

Niin lähdimme sunnuntai aamuna matkalle. Ilma oli jotenkin kylmä. Toverien varpaita rupesi varmaan paleltamaan, koska alkoivat juosta reen perässä. Onnellisesti pääsimme määräpaikkaan 23 kilom. päähän. Pastori meni juuri kokouspaikalle, jonne mekin juoksimme lämmittelemään. Siellä olivat jo koossa heimolaisemme, Kannuksen kuuromykät. Meitä oli 15 kuuromykkää. Pastori piti hartaushetken, minkä jälkeen siirryimme kirkkoon. Kokoonnuimme uudestaan kunnan siistiin ja lämpimään tupaan. Pastori saapui sinne vieras herra mukanaan. Vieras oli saarnaaja Järvinen, hän halusi puhua meille ihmisen kalleimmasta asiasta. Tämän puheen pastori tulkitsi meille viittaamalla. Vieras ei koskaan ennen ole ollut tekemisissä kuuromykkien kanssa.

Kun olimme pastorimme saattaneet asemalle pistäydyimme toverien luo vieraisille. Hauskasti kului päivä, kun maaelämän hiljaisuudessa sai niin monen toverin kanssa jutella. Oli jo ilta myöhäinen kun aloimme valmistua paluumatkalle. Ilma tuntui hyvin kylmältä. Poikkesimme matkan varrella erään k.m. maanviljeliän kotiin. Hänellä on kuuleva vaimo ja monta lasta. Talon roteva emäntä tarjosi meille kahvia. Lämpiminä jatkoimme matkaamme. Ulkona oli hyvin kaunista. Kuu valaisi ihmeen kauniisti, tähdet välkkyivät pilvettömällä taivaalla ja pohjoisesta päin leimuilivat kauniit revontulet. Tämä oli näky, joka runoilijalle antaa monta aihetta. Kauniista kuutamoillasta on kirjoitettu monta tunteellista laulua. Useita osaan ulkomuistista. Ääneti nautin tätä juhlallista näkyä. Ajattelin: jospa voisin lauluja vienosti ilmoille kajauttaa! Miltä tuntuisikaan kaiku näin kylmänä sydänyönä metsän keskellä, jossa puut seisoivat hiljaisina kuin huokaus. Sydämessäni kertasin:

»Voi, jos rintani riehuntaa
voisin soittaen tyynnyttää.
Voi, jos soittohon saisikin
mun sieluni uinahtaa.»

Kallis asia on, että *silmillämme* saamme nämät tunteellisuudet tuntea. Ihmeellisesti on Luoja kaikki valmistanut. Kun katsoin tovereita, olivat he saaneet valkoiset viikset. Nokan päästäni tunsin, että on ainakin 20 astetta kylmää. Kello oli jo pikkutunneilla, kun saavuin lämpimään huoneeseeni. Olin niin huumaantunut tästä juhlallisesta näystä, että päätin ikuistuttaa tämän matkan omassa lehdessä.

Ida Kopsala.

Muuan äiti!

Lukiessani erästä kirjaa *Makkabeista* kiintyi ajatukseni erittäin erääseen Salamone- nimiseen äitiin. Hänelle oli Jumala lahjoittanut seitsemän kaunista, tervettä poikaa. Tämä äiti rakasti Herraa Jumalaa koko sydämensä lämmöllä ja enempi kuin tätä kotoavaa maailmaa. Siksipä hän koetuksen hetkenä oli valmis antamaan kaikki seitsemän poikaansa Jumalalle eläviksi uhreiksi. Hän oli onnistunut pyhällä, salatulla äidin rakkaudellansa kasvattamaan kaikki seitsemän poikaansa samaan mielipiteeseen kaikkein tärkeimmissä asioissa. Vanhojen maalarien valmistama kuva esittää meille tätä Salamone-äitiä 7 poikansa kanssa maallisen tuomioistuimen edessä, mihin heidät oli haastettu uskonsa tähden. Kuvassa näkyy myös kattila, jonka alla on suuri tuliroihu. Vihastunut tyranni-tuomari kysyy äidiltä, kysyy pojilta tahtoisivatko kieltää uskonsa Jumalaan, joka heidän mielestään on elävä kaikkein korkein Jumala, ja joka on luonut taivaan ja maan, antanut hengen äidille sekä hänen 7 pojallensa. Äiti sekä yksimielisinä hänen kanssansa 7 poikaa kieltäytyvät kaikki uskomasta puisiin, metallisiin, kultaisiin ja savisiin jumaliin. He ilmoittivat uskovansa ainoaan, oikeaan, näkymättömään Jumalaan. Tuosta tuomari vihastuu ja viittaa kiehuvaan kattilaan, selittäen, että ellei hänen käskyänsä totella ja uhrata hänen jumalillensa tulevat kaikki hänen poikansa elävinä keitettäviksi tuossa kattilassa. Vastattuansa yksimielisesti uudistettuun käskyyn kieltäen uhrin käsillä tehdylle jumalalle, heitetään vanhin poika ruhjottuna kiehuvaan kattilaan. Tyynenä, jalona alistuu äiti siihen, samoin poika. Kauniisti, sydäntä ilahuttavasti lohduttaa äiti esikoistansa, vanhinta lempilastansa, kestämään hetkisen sen kunnian ja kirkkauden toivossa, mikä uskovaista odottaa Jumalan luona ijäisessä elämässä. Tulee toisen, tulee kolmannen pojan vuoro. Neljättä, viidettä, kuudetta ja seitsemättä uhkaa sama kuolo. Erittäin kauniisti kuiskivat äidin huulet viimeiselle, nuorimmalle pojallensa viimeisen lohdutuksen ja äidillisen siunauksen sanoja hänen lähtiessään hirmuiseen kuolemaan, — m. m. lohduttaa äiti näillä sanoilla: »Ruumiin he voivat tappaa mutta ei sielua» j. n. e. Äiti sai sen ilon, että kaikki hänen seitsemän poikaansa pysyivät lujina loppuun asti. Eikä äidin itsensäkään tarvinnut jäädä murehtimaan jaloja poikiansa; sillä hänetkin mestattiin. Näin valmistettiin tilaisuus heille yhtyä luojansa luona lyhyen eron jälkeen. Onnellinen äiti, joka voi ilolla sanoa: »Herra tässä olen minä ja kaikki ne lapset, jotka minulle antanut olet, en ainoatakaan heistä ole kadottanut.»

Hulda Hipeli.

Pahoista jättiläisistä.

Eräässä vanhassa sadussa kerrotaan muinaisina aikoina Kreikan maassa asuneen suuren ja pahan jättiläisen. Tämä jättiläinen asui korkealla kalliolla, meren rannalla. Kun matkustajat kulkivat siitä ohitse, niin jättiläinen teki heille seuraavan kysymyksen: „mikä se on, joka kävelee aamulla neljällä, päivällä kahdella ja illalla kolmella jalalla?“ Jos matkustaja ei osannut tätä jättiläisen arvoitusta ratkaista, niin jättiläinen viskasi hänet kalliolta mereen. Jos taas joku olisi osannut oikean vastauksen antaa, niin jättiläinen lupasi itse hypätä mereen ja jättää ihmiset rauhaan.

Satu kertoo sitten edelleen: Koko Kreikan kansa oli suuressa hädässä tämän pahan jättiläisen tähden. Kukaan heistä ei voinut jättiläisen arvoitusta ratkaista. Siksi teki kansa tämän lupauksen: me teemme hänet Kreikan hallitsijaksi, joka meidät voi pelastaa tästä pahasta jättiläisestä.

Siihen aikaan kerrotaan sitten Kreikassa eläneen erään nuorukaisen. Oidipos oli hänen nimensä. Ja Oidipos ajatteli: minä tahdon pelastaa kansani tästä pahasta jättiläisestä.

Oidipos läksi sitten eräänä päivänä jättiläistä tapaamaan. Hän meni sen kuuluisan kallion luokse, jossa jättiläinen asui. Silloin jättiläinen astuu hänen eteensä ja kysyy uhkaavasti: „mikä se on, joka kävelee aamulla neljällä, päivällä kahdella ja illalla kolmella jalalla?“ Ja silloin Oidipos vastasi rauhallisena: „mikäpä se olisi muu kuin ihminen. Elämänsä aamuna eli lapsena hän konttaa käsillä ja jaloilla. Päivällä eli aikuisena hän kävelee kahdella jalalla. Ja illalla eli vanhuksena hän kulkee kepin avulla, joten hän silloin kulkee kolmella jalalla.“

Kuultuansa tämän vastauksen hyppäsi jättiläinen mereen. Sen jälkeen se hävisi ja jätti ihmiset rauhaan. Ja kansa korotti Oidipoksen kuninkaakseen.

Näin kertoo tämä vanha satu. Se tuntuu meistä hyvin lapselliselta. Me uskomme, ettei sellaista pahaa jättiläistä ole koskaan ollut ihmisiä surmaamassa.

Mutta tässä sadussa on suuri viisaus. Jos sitä tarkemmin ajattelemme, niin huomaamme siinä olevan vertauksen hyvän ja pahan taistelusta maailmassa. Minä selitän tämän sadun tällä tavalla:

Paha jättiläinen oli Kreikan kansassa oleva pahuus. Nuorukainen Oidipos rupeaa taistelemaan tätä pahuutta vastaan ja saa kansansa siitä vapaaksi. Hän osasi ratkaista sen arvoituksen, joka sen pahan valtaa pystyssä piti. Siten hän teki kansansa ja itsensä onnelliseksi.

Nykyaikana on myös paljon pahoja jättiläisiä maailmassa. Ne surmaavat vielä tuhansia ihmisiä jokapäivä. Nykyaikanakin ihmiset taistelevat näitä jättiläisiä vastaan. Koetetaan ratkaista niitä arvoituksia, jotka vielä pahojen jättiläisten valtaa pystyssä pitävät. Monet näistä arvoituksista ovat vielä ratkaisematta. *Sota* ja *väkijuomat* ovat suurimpia pahoja jättiläisiä maailmassa. Niidenkään arvoitusta ei vielä ole voitu ratkaista. Paljon ihmisiä kumminkin taistelee näitä jättiläisiä vastaan. Heillä on luja usko, että ne kerran saadaan poistetuksi maailmasta.

Me kuuromykätkin voimme ottaa osaa taisteluun pahojen jättiläisten voittamiseksi. Emme kyllä voi mitään tehdä sotien poistamiseksi, mutta on paljon pahoja jättiläisiä omassa keskuudessammekin. Pahat jättiläiset ovat monta meistäkin vieneet onnettomuuteen ja kuolemaan.

Elämä on aina taistelua hyvän ja pahan välillä. Ihmiset ovat heikkoja voittamaan kiusauksia. Etenkin me kuuromykät saamme elää paljon yksinäisyydessä. Me emme voi kuulla edes luonnon ääniä ja soiton säveliä, jotka kuulevia yksinäisyydessä lohduttavat. Yksinäisyydessä tulee heposti ikävä. Silloin pahat viettelyksetkin ovat suuria.

Mutta Jumala antaa meille voimaa kiusauksia voittamaan. Meidän tulee pyytää sitä Häneltä. Hän on kyllä antanut elämällemme suuria vastuksia. Mutta Hän voi myös antaa meille lujan tahdon. Sen avulla voitamme kiusaukset.

Meille on opetettu että huono elämä tuottaa maallista ja ijankaikkista onnettomuutta. Sen voimme hyvin ymmärtääkin. Juomarit, epärehelliset, valehtelijat, laiskurit ja monet muut sellaiset ihmiset eivät voi olla onnellisia. Viettämällä hyvää elämää me sitävastoin hankimme itsellemme maallista ja ijankaikkista onnea.

Älkäämme siis olko pahojen jättiläisten orjia. Olkaamme vapaita ja kunnollisia Suomalaisia.

Mikko S.

—•—

Tietoja kotimaasta.

Kuolleita. *Vahtimestari Herman Sten.* Mikkelin kuuromykkäinkoulun vahtimestari Herman Sten kuoli huhtikuun 9 p:nä klo 3 aamulla. Hänessä oli keuhkotauti. Vahtimestari Stenin tunsivat monet kuuromykät, sillä hän oli yli 17 vuotta kuurom. koulun vahtimestarina. Hän oli aina ystävällinen kuuromykille ja suoritti uskollisesti tehtävänsä koululla. Kuollessaan oli hän 53:lla ikävuodellaan. Ennenkuin Sten tuli kuurom. koulun vahtimestariksi oli hän ollut torvensoittajana suomalaisessa sotaväessä. Vielä senkin jälkeen soitteli hän ahkerasti kuuluen eri soittokuntiin. Vahtimestari Steniä jäi suremaan puoliso ja 7 lasta.

Huhtikuun 14 p:nä haudattiin vahtimestari Sten Mikkelin kaupungin uuteen hautausmaahan. Vainajan veljet ja pojat kantoivat arkun hautaan. Siunauksen toimitti kirkkoherra J. V. Vallinheimo, puhuen ihmisen elämästä maan päällä ja hänen kuolemastaan. Kun hauta, jonka äärellä m. m. seisoi suuri joukko kuuromykkiä, oli umpeen luotu, laskivat omaiset hautakummulle seppeleensä. Mikkelin kuuromykkäinkoulun seppeleen laski johtaja I. Savolainen; kuuromykkäinopettaja E. J. Pesonen laski Mikkelin kuuromykkäinkoulun opettajien seppeleen; vahtimestari K. Pylkkänen laski seppeleen entisiltä sotilastovereilta; Mikkelin amatööriorkesterin (-soittokunnan) seppeleen laskivat kapellimestarit (-soitonjohtajat) L. Linnala ja Hj. Brofelt. Sitä paitsi laskivat seppeleitä ja kukkavihkoja vainajan ystävät ja tuttavat. Torvisoittokunta soitteli haudalla useita kappaleita.

Erinomaisen kaunis ja lämmin iltapäivä-aurinko heitti keväisiä säteitään hautakummulle, jonka alle lepäämään kätkettiin hiljainen, vaatimaton ja toimissaan uskollinen työmies.

E. J. P.

Maaliskuun 27 päivänä kuoli Kuopiossa sydäntautiin neiti *Ida Maria Räsänen.* Vainaja on syntynyt 10 p:nä marraskuuta 1893. Hän on käynyt Kuopion k:m-koulun ja siellä neiti Augusta Schalien'in oppilaana. Huhtikuun 3 p:nä olivat m. m. k:m-yhdistyksen „Kipinän" jäsenet saattamassa nuorena kuollutta vainajaa viimeiseen lepoon. Haudalle laskettiin seppele ja kukkia yhdistyksen, toverien ja opettajan puolesta.

Tapaturmainen kuolema. Kun Huopalahdessa sijaitsevan „Helsingin kuuromykkäinkoulun" oppilaat hoitajattarensa saattamina pääsiäispäivänä olivat hiihtomatkalla ja menivät heti Huopalahden pysäkin länsipuolella radan poikki kulkevaa tietä pitkin, sattui yksi heistä, 11-vuotias poika Lauri Syrjälä jäämään jonkun verran muitten jälkeen. Kun poika kulki radan poikki, läheni se paikallisjuna, joka klo 1,41 saapuu Helsinkiin, Huopalahden pysäkkiä ja ajoi pojan yli, joka murskaantui junan alle ja kuoli paikalla.

Lauri Syrjälä oli kotoisin Asikkalasta. Vainaja haudattiin Helsinkiin, Malmin aseman hautausmaalle. Häntä saattoi hautaan koulun opettajat.

Ylistarosta kirjoittaa Serafia Saari m. m. seuraavaa: „Täällä on 12 kuuromykkää, 3 parikuntaa, 4 poikamiestä ja 4 tyttöä ja minä vielä aivan tuntematon. Kaikki kuuromykät ovat käyneet k:m-koulun, mutta minä en. Minulla ei olekaan mitään oppimista k:m-koulussa syystä kun minä olen hyvälahjainen, niin että olen itse oppinut lukemaan ja kirjoittamaan. Olin 9 vuoden vanha kun minulta meni kuulo, mutta puhelahja minulla on selvä ja minä ymmärrän suunkäymisestä hyvin. Olen käynyt rippikoulun läpi niinkuin kuulevatkin ja minä osaan hyvin viittoa kuuromykkäin kanssa ja olen hyvin tuttu Ylistaron kuuromykille. Kirjoittaja tervehtii kaikkia tämän lehden lukijoita.

„Heffatan" K. m. yhdistyksen vuosikokous pidettiin Ritalassa Tyrväällä maaliskuun 25 p:nä. Johtokunnalle myönnettiin vastuuvapaus. Uuteen johtokuntaan valittiin puheenjohtajaksi K. Markkula, A. Ritala rahastonhoit., A. Kaunismaa siht., Anna Sallgen ja Ville Ritala. — Kokous päätti pitää seuraavan kokouksen toukokuun 2 p:nä Ritalassa Tyrväällä.

Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksen vuosikokous pidettiin viime maaliskuun 21 p:nä. Yhdistyksen vuosikertomus on julkaistu painosta suomen- ja ruotsinkielellä. Johtokunnalle myönnettiin tilinpäästö. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin uudestaan yksimielisesti hra J. Sundberg ja varapuheenjohtajaksi kirjaltaja E. Karilas. Johtokunnan jäseniksi valittiin neiti Sigyn Heikel, tarkastaja V. Forsius, kivipiirtäjä A. Norstedt, kuvanveistäjä J. F. Talvia, kuvanveistäjä S. Vuokko. Varajäseniksi valittiin kirjansitoja O. Wetzell ja rouva Helmi Nyberg. — Johtokunta kokoontui heti. Virkailijoiksi valittiin: rahastonhoitajaksi hra J. Sundberg ja sihteeriksi rouva Julia Stadius. — Tilit osoittavat tuloja viime vuonna 9,417 mk. 40 penniä, menoja 8,267 mk. 83 p., säästöä seuraavalle vuodelle 1,149 mk. 57 p. — Yhdistyksen koko omaisuus on 91,290 mk.

50 vuotta täytti huhtikuun 10 p:nä Mikkelin kuuromykkäinkoulun opettajatar, neiti *Laina Järvinen.* Tilaisuutta varten oli koulun voimistelusali koristeltu köynnöksillä ja havunoksilla. Kahvipöytä oli kaunistettu kukkalaitteella. Koulun oppilaat seisoivat pitkissä riveissä käytävässä vastaanottamassa, kun neiti Järvinen tuli koululle. Raikkaat yhdeksänkertaiset eläköönhuudot ja käsienpaukutukset kuuluivat, kun hän astui sisään. Kokoonnuttua voimistelusaliin ja kahvit juotua piti johtaja I. Savolainen puheen kunniavieraalle, kiittäen häntä siitä ahkerasta työstä, jota hän monena vuotena on tehnyt Mikkelin kuuromykkäinkoulussa. Samalla puhuja lausui opettajakunnan puolesta päivän johdosta onnittelut, jättäen neiti Järviselle muistoksi työtovereilta Mikkelin kuuromykkäinkoulussa kappaleen Paavo Cajanderin „Runoelmia" korukansissa. Puheeseen vastasi neiti Järvinen, kiittäen hänelle osotetusta ystävyydestä.

E. J. P.

Kuopion k:m-yhdistys „Kipinä" vietti pienen iltaman 14 p:nä maalisk. kuuromykkäinkoululla. Ohjelmassa oli puhe, runo, kertomuksia, kuvaelmia y. m. Muutamia kuulevia ystäviämme oli myös kutsusta saapuneet iltamaamme, jossa aika kului hauskasti ohjelmaa katsoessa ja leikkiessä.

Myöskin on tämän talven aikana tehty muutamia huvimatkoja, viimeksi 28 p:nä maalisk. Vaajasalon lankeevatautisten parantolalle. Ystävällinen johtajatar kestitsi meitä siellä kahvilla ja näytteli parantolan huoneita. Monet kiitokset vaivoistaan!

Yhdistyksemme toimintaa on muuten haitannut oman huoneuston puute. Kuopion k. m.-koulun johtaja on kyllä auliisti antanut koulun huoneita käytettäväksemme, mutta vieraissa huoneissa tuntuu toimintamme hankalalta.

Kokouksia olemme pitäneet kerran kuussa. Ompeluseura on myös kokoontunut joka lauvantai, mutta töitä on tullut valmiiksi vähän, vaikka pojatkin koettavat neulaa liikutella. Olisi kyllä hyvempi, jos pojat valmistaisivat miesten käsitöitä, mutta emme ole saaneet hankituksi työtarpeita eikä huonetta.

Myöskin raittius-osaston ja kirjaston perustaminen on yhdistyksessä pantu alulle. Vaikka jäseniä yhdistyksessämme onkin vähän, niin voimme kyllä raittius-osaston ja kirjastonkin perustaa, jos vaan innostusta edelleenkin riittää. Siis hyvää jatkoa vaan edelleen!

Helsingin Kuuromykkäyhdistyksen naisosaston vuosikokous pidettiin viime maaliskuun 17 päivänä ja tuli puheenjohtajaksi valituksi rouva O. Stadius, varapuheenjohtajaksi ja sihteeriksi neiti I. Vanamo ja muiksi jäseniksi johtokuntaan rouva E. Talvia, neidit A. Sundvall ja A. Tamminen

sekä varalle neidit Lydia Forsman ja Lempi Sormunen. Kassatili kuluneelta vuodelta osottaa, että säästö tälle vuodelle teki 115 markkaa 62 penniä. Jäsenluku osastossa kuluneella vuodella oli 24.

Juhla oli Helsingin kuuromykkäinyhdistyksessä viime huhtikuun 18 p:nä. Silloin vietettiin siellä puheenjohtajan, hra J. Sundberg'in syntymäpäivää. Oikeana syntymäpäivänään maaliskuun 26 p:nä hra Sundberg ei ollut kotonaan, vaan hän oli maalla. Helsingin kuuromykät tahtoivat kuitenkin kunnioittaa puheenjohtajaansa viettämällä juhlallisesti hänen 40 syntymäpäivänsä muistoa. Kokoushuoneessa oli 70 kuuromykkää. Kun hra S. avasi oven ja astui sisään, niin nousivat kaikki kuuromykät seisomaan ja tervehtivät häntä käsien taputuksella. Hra S. hämmästyi kovin, sillä hän ei tiennyt mitään edeltäpäin tästä juhlasta. Puheenjohtajan pöytä oli koristettu kukilla ja havunoksilla. Sitten astui hra E. Karilas puhujalavalle ja piti hra J. Sundberg'ille lyhyen, kauniin puheen. Hän kiitti toverien puolesta hra S. kaikesta hyvästä avusta, mitä hän on osoittanut kuuromykille. Sitten paljastettiin hra Sundberg'in kuva, joka oli kauniissa puitteissa riippumassa kokoushuoneen seinällä. Kuvan on piirtänyt valokuvan mukaan km-taiteilija Sävele Angervo. Kuuromykät lahjoittivat kuvan Helsingin km-yhdistykselle kokoushuoneen seinällä riippumaan hra Sundberg'in muistoksi. — Hra Sundberg piti puheen ja kiitti kuuromykkä tovereita liikutetulla mielellä. Sitten siirryttiin kukkasilla koristetun kahvipöydän luo. Kahvi maistui hyvälle. Sitten neiti Sigyn Heikel kertoi, että kahvi oli keitetty vehnä-kahvista. Se on helpompaa, se ei maksa niin paljon kuin tavallinen kahvi. Sota-aikana pitää olla säästäväinen ja ostaa helpompaa kahvia. (Parasta on lopettaa kokonaan kahvin juonti!) Sitten jatkettiin iltaa keskustelemalla rokotuksesta, Vapunpäivän vietosta, Lesken rovon säästölaatikkojen tyhjentämisestä y. m.

Kotkan ja sen ympäristön kuuromykät kokoontuvat jumalanpalvelukseen ja H. p. ehtoolliselle sunnuntaina toukokuun 9 p. Kokous alkaa lauvantaina 8 p. klo 7 illalla N. M. K. Y:n huoneustossa, missä ennenkin on kokoonnuttu.

Mikkelissä pidetään H. ehtoollinen vanhemmille kuuromykille helatorstaina, toukok. 13 p:nä.

Huom.!

Kuuromykkäin Lehden yhdistetty kesä- ja heinäkuun numero ilmestyy juhlanumerona jo ensi Helluntaiksi. Siihen aijotut uutiset y. m. ovat lähetettävät viimeistään ennen toukokuun 15 päivää. Sitten ilmestyy lehti vasta elokuussa.

Kiitos.

Täten pyydän lausua sydämmelliset kiitokset Turun Kuuromykkäinyhdistyksen jäsenille, jotka pitivät huhtik. 18 p:nä kauniin jäähyväisjuhlan minulle ennen Ruotsiin muuttoani.

Turussa 20 p:nä huhtik.

Anders Jönsson.

Lahjoja

vanhain kuuromykkänaisten kodin hyväksi Åvikissa: Viggo Hansen Köpenhaminasta 10 kr., Tilda Vassi Vesilahdelta 10 mk., Eräs kuurom. ystävä Porista 10 mk., Kurikan kuurom. yhdistys 10 mk. sekä suuren puupytyn, jonka kuuromykät ovat tehneet.

Eräs nimeään ilmoittamaton on myös lahjoittanut 300 mk. rahaa vapaasijan hankkimista varten jollekin kuuromykkänaiselle.

Lahjoittajille lausutaan sydämellinen kiitos.

Lahjoja ottaa vastaan

kiitollisuudella
J. Sundberg
Puistokatu 9
Helsinki.

Muistakaa kuuromykkäin vanhuudenkotia testamenteilla ja lahjoituksilla.

Luonnontieto

kuuromykkäin opetusta varten. Hinta postirahoineen
75 p:iä

Yhteiskunta-opas

Suomen kuuromykille.
Hinta postirahoineen
75 p:iä

Kirjat saadaan allekirjoittaneelta osotteella:

E. J. Pesonen,
Mikkeli.

Sisällys: „Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi!" — Laina Järvinen (2 kuvaa). — Mikkelin kirje. — Matkakirje. — Muuan äiti. — Pahoista jättiläisistä. — Tietoja kotimaasta. —

Helsinki 1915. K. F. Puromiehen Kirjapaino O.-Y.